TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

ULUSLARASI HİZMET TİCARETİ VE HİZMET İHRACATINA SUNULAN DESTEK PROGRAMLARI

Ahmet GÜNEŞ
Ticaret Uzmanı
ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Aralık 2023

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

SUNUM PLANI

01 ULUSLARARASI HIZMET TİCARETİ

02 HİZMET SEKTÖRÜ DESTEKLERİ

03 GENEL DESTEK PROGRAMI

04 MARKA VE TURQUALITY® DESTEK PROGRAMI

05 BILIŞIM VE E-TURQUALITY® DESTEK PROGRAMI

06 YURT DIŞI LOJISTIK DAĞITIM AĞLARI DESTEK PROGRAMI

07 TEKNİK MÜŞAVİRLİK DESTEK PROGRAMI

08 HUSUSİ DAMGALI PASAPORT

09 DESTEK MEVZUATINA ERİŞİM

T.C. TİCARET BAKANLIĞI



01 ULUSLARARARASI HİZMET TİCARETİ

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

HİZMET İHRACATI YÖNTEMLERİ

Sınır Ötesi Hizmet İhracatı

(Yurt dışında yerleşik kişi veya kuruluşlara yönelik olarak yurt içinde sağlanan ve yurt dışında faydalanılan hizmet sunumu)

Yurt İçi Hizmet İhracatı

(Yurt dışında yerleşik kişi veya kuruluşlara yurt içinde sağlanan ve yurt içinde faydalanılan hizmet sunumu)

Yurt Dışında Ticari Varlık

(Hizmet ihracatçıları tarafından yurt dışında ticari varlık kurulması suretiyle sağlanan hizmet sunumu)

Gerçek Kişiler Tarafından Gerçekleştirilen Hizmet İhracatı

(Yurt içinde yerleşik kişi veya kuruluşlar adına ya da bağımsız olarak gerçek kişiler tarafından yurt dışında sağlanan hizmet sunumu)

RAKAMLARLA HİZMET SEKTÖRÜ VE HİZMET TİCARETİ

Küresel Gayri Safi Hasılanın (GSH) **üçte ikisini** ve istihdamın **%50'si** Hizmet sektörleri oluşturmaktadır
(Kaynak: Dünya Bankası)

Gelişmiş ekonomilere **doğrudan yabancı yatırımın dörtte üçün**den fazlasını hizmet sektörleri çekmektedir.

Hizmet Ticaretinin, toplam dünya ticaretinden aldığı payın 2040 yılında %50 artışla **%30** oranına ulaşması beklenmektedir.*



Türkiye'de GSYİH ve İstihdamın dünyaya paralel olarak yaklaşık **üçte iki**sini hizmet sektörleri oluşturmaktadır.

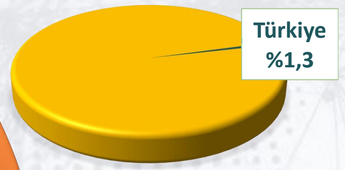

Türkiye 2022 yılında dünya hizmet ihracatında **%1,3 pay ile 23. sırada** yer almaktadır.

Hizmet ihracatımız 2022 yılı itibarıyla **89 milyar dolara** ulaşmıştır.

2022 yılı sonunda hizmet ihracatımız cari açığın kapanmasına **50 milyar dolarlık** katkı sunmuştur.

(*) Kaynak: DTÖ (World_Trade_Report 2019: The future of services trade)

2002'DEN BUGÜNE ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİMİZ (Milyar $)

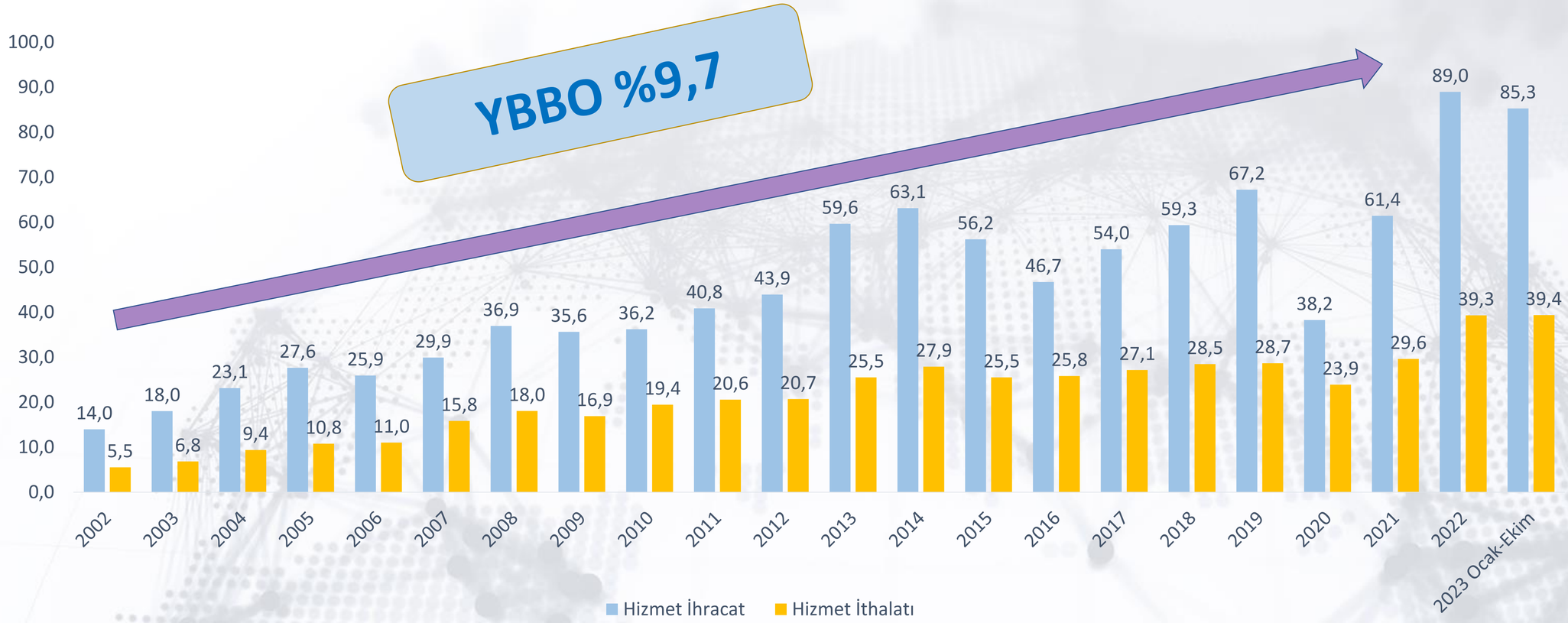

Hizmet ihracatımız 20 yılda **6 kattan** fazla artış gösterdi.

2002'de 14 milyar $ olan hizmet ihracatımız, 2022 yılında 89 milyar $ olarak gerçekleşti.

Dünya hizmet ihracatının 2002 yılından bu yana yıllık bileşik büyüme oranı %9,8 olmuştur.

Kaynak: TÜİK

T.C. TİCARET BAKANLIĞI



02 HİZMET SEKTÖRÜ DESTEKLERİ

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

DESTEKLERİN TARİHSEL GELİŞİMİ

2011 — Destek Başlangıcı

2011/1 sayılı Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ

- Yurt Dışı Tanıtım
- Bireysel Fuar Katılım

2012 — Hizmet Sektörüne Özel Destek Programı

2012/4 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ

- Rapor
- Hasta yol
- Yurt dışı birim
- Belgelendirme
- Ticaret/Alım Heyeti
- Danışmanlık
- Pazara Giriş
- Bilgisayar oyunu/mobil uygulama geliştirme
- Belgelendirme
- Film Reklam

2014 — Teknik Müşavirlik

2014/10 Sayılı "Teknik Müşavirlik Hizmetlerine Sağlanacak Devlet Yardımları Hakkında Karar" (Mevcut Haliyle Devam)

- Proje desteği
- Yurt dışı ofis
- Pazar araştırması
- Yazılım desteği

2015 — Genel Destek ve Marka Programı

2015/9 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Markalaşma Destekleri Hakkında Karar

- Ürün/Hizmet/Marka Tescil Korunma
- Reklam, Tanıtım ve Pazarlama
- Belgelendirme
- Fuar Katılım
- Yurtdışı Birim Kira, Dekorasyon ve Kurulum
- Franchising
- Rapor
- Danışmanlık
- İstihdam
- Gelişim Yol Haritası

2015/8 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Karar

- Ürün/hizmet/marka tescil korunma
- Acente komisyon
- Milli fuar katılım
- Yurt dışı şirket alımı danışmanlık
- Yurt içi Tanıtım ve Eğitim
- Tercümanlık
- Hasta yol
- Film yurtdışı pazarlama
- Film platosu/stüdyosu kira
- HİSER
- Yarışma etkinlik

2022 — Yeni Genel Destek Programı

5448 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması,Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Karar

- Hizmet ticareti sınıflandırılması yapıldı.
- Sektör kapsamı genişletildi.
- Sektöre özgü destek unsurları genişletildi.
- Oran ve üst limitler güncellendi.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

HİZMET İHRACATI YENİ DESTEK PROGRAM PAKETİ

MARKA VE TURQUALITY®

2564 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Markalaşma Destekleri Hakkında Karar

GENEL DESTEK

5448 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Karar

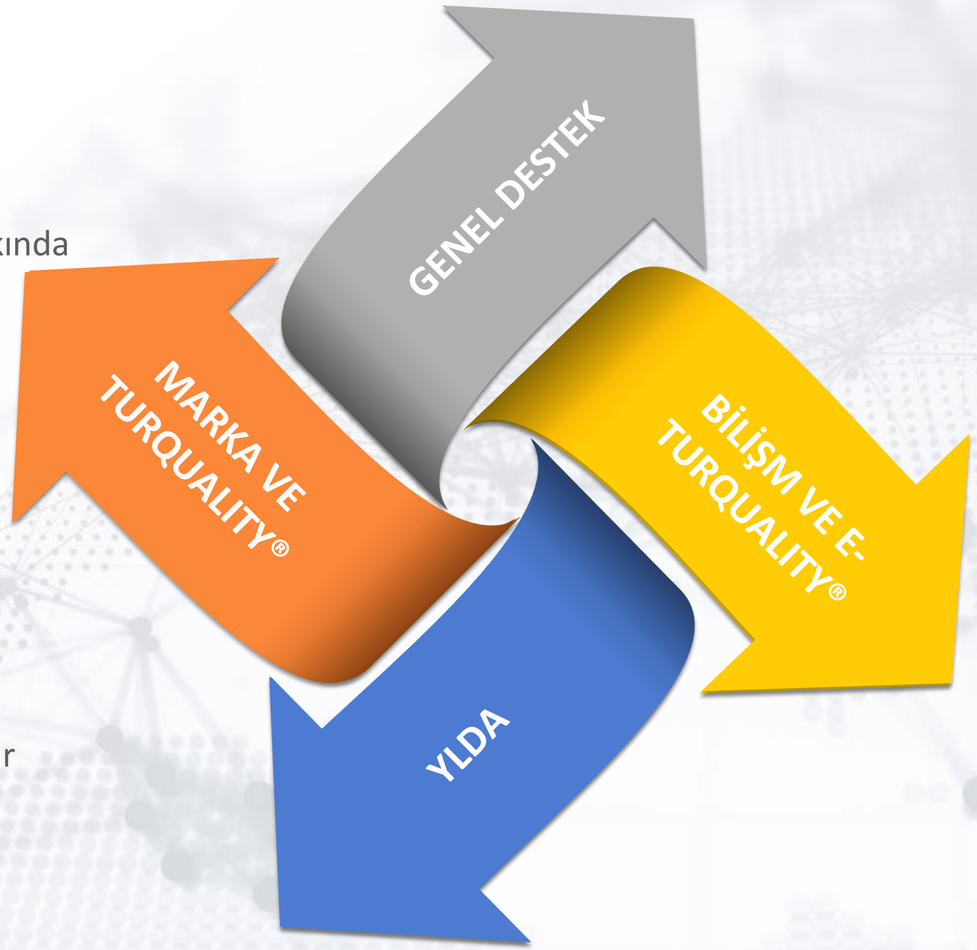

YURT DIŞI LOJİSTİK DAĞITIM AĞLARI

5449 sayılı Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağlarının Desteklenmesi Hakkında Karar

BİLİŞİM VE E-TURQUALITY®

5447 sayılı Türkiye Bilişim Sektörünün Uluslararasılaşması ve E-Turquality (Bilişimin Yıldızları Programı) Hakkında Karar

T.C. TİCARET BAKANLIĞI



05 BİLİŞİM VE E-TURQUALITY® DESTEK PROGRAMI

TİCARET BAKANLIĞI
Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğü

Türkiye Bilişim Sektörünün Uluslararasılaşması ve E-Turquality (Bilişimin Yıldızları) Programı

T.C. TİCARET BAKANLIĞI



03 GENEL DESTEK PROGRAMI

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

GENEL DESTEK PROGRAMI ÖZELLİKLERİ

YENİ İSİM VE YENİ KURGU



HİZMET İHRACATI TANIMI

ULUSLARARASI SEKTÖREL SINIFLANDIRMA

PERFORMANS ÖLÇÜMÜ VE İSTATİSTİK TEMİNİ

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

GENEL DESTEK PROGRAMI
DESTEKLENEN SEKTÖRLER VE YARARLANICILAR

Sağlık ve Spor Turizmi

- Sağlık kuruluşu
- Sağlık turizmi aracı kuruluşu
- Konaklama tesisi
- Seyahat acentesi
- İşbirliği Kuruluşları

Eğitim

- Yükseköğretim kurumları
- Yükseköğretim kurumları
- Özel öğretim kurumları
- İşbirliği Kuruluşları
- Özel öğretim kurumları
- İşbirliği Kuruluşları

Lojistik ve Taşımacılık

- Lojistik ve taşımacılık şirketleri
- İşbirliği Kuruluşları

Kültürel ve Yaratıcı Endüstriler

- Film şirketleri
- Dijital sanat şirketleri
- İnternet yayın platform işletmecileri
- İşbirliği Kuruluşları

Yönetim Danışmanlığı

- Danışmanlık hizmeti sunan şirketler
- İşbirliği Kuruluşları

Fuarcılık

- Fuarcılık hizmeti veren şirketler
- İşbirliği Kuruluşları

Yeşil Hizmetler

- Yeşil hizmetler sektöründe faaliyet gösteren danışmanlık şirketleri
- Doğrulayıcı kuruluşlar
- İşbirliği Kuruluşları

Diğer Hizmetler

- Kombine destek hizmetleri
- Gemi klaslama müesseseleri
- Patent danışmanlığı
- Uygunluk değerlendirme
- Uluslararası ticaret ve yatırımlar konusunda hukuki danışmanlık sunan şirketler
- İşbirliği Kuruluşları

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

GENEL DESTEK PROGRAMI
DESTEK UNSURLARI

DESTEK ORANI %50-%75

Tescil ve Koruma Desteği	Pazara Giriş Belgeleri Desteği	Acente Komisyon Desteği	Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği	Birim Desteği
Yurt Dışı Etkinlik Katılım Desteği	Milli Katılım Desteği	Yurt İçi Etkinlik Katılım Desteği	HİSER Projesi	Sanal Fuar Organizasyon Desteği
Ürün Yerleştirme	Yarışma Ve Etkinlik Desteği	Sektörel Ticaret Heyeti	Sektörel Alım Heyeti	

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

GENEL DESTEK PROGRAMI
SEKTÖRE ÖZGÜ DESTEK UNSURLARI

1

- Uluslararası öğrenci ofisleri kapasite geliştirme
- Akademisyen istihdamı
- Uluslararası sıralama
- Uluslararası kuruluşlara üyelik
- Rapor
- Tanıtım Heyeti

EĞİTİM

2

- Komplikasyon ve seyahat sağlık sigortası
- Yabancı dil ve sağlık turizmi eğitimi
- Sağlık/Spor Turizmini Geliştirme/Tanıtım
- Hasta Yol

SAĞLIK VE SPOR TURİZMİ

3

- Korsanla Mücadele
- Dublaj ve Altyazı Giderleri
- Film Platosu/Stüdyosu Kullanım Giderleri

KÜLTÜREL VE YARATICI ENDÜSTRİ

4

- Fuar alanı yapım
- Sektörel nitelikli uluslararası yurt içi fuar organizasyon
- Yurt dışı fuar organizasyon

FUARCILIK

T.C. TİCARET BAKANLIĞI



04 MARKA VE TURQUALITY® DESTEK PROGRAMI

MARKA VE TURQUALITY® DESTEK PROGRAMI
DESTEKLENEN SEKTÖRLER



BAŞVURU ŞARTLARI

- Yararlanıcının Türkiye'de yerleşik olması ve markasının Türkiye'de tescilli olması
- Yararlanıcının ya da yararlanıcı ile organik bağı olan bir şirketin Madrid Sistemi'ne taraf olan ülkelerden en az birinde marka tescili olması

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

MARKA VE TURQUALITY® DESTEK PROGRAMI
DESTEK UNSURLARI

DESTEK ORANI %50

Tescil, Akreditasyon ve Koruma	Reklam, Tanıtım ve Pazarlama	Yurt Dışı ve Yurt İçi Etkinlik	Yurt Dışı Birim
Belgelendirme, Ruhsatlandırma ve Test	Danışmanlık	Rapor	İstihdam

Acente Komisyon	Uluslararası Kuruluşlara Üyelik	Ürün/ Hizmet Yerleştirme

MARKALAŞMA PROGRAMININ VİZYONU



T.C. TİCARET BAKANLIĞI

MARKA VE TURQUALITY DESTEK PROGRAMLARI
DESTEK SÜRELERİ

3 **TURQUALITY® Destek Programı**
5 yıl + her bir Hedef Pazar için 5 yıl destek süresi

2 **Marka Destek Programı**
4 yıl destek süresi

1 **İşbirliği Kuruluşları TURQUALITY® Projeleri**
1-4 yıllık proje bazlı destek sistemi

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

DESTEK KAPSAMINA ALINMA SÜRECİ



1 BAŞVURU

- Bakanlığımızca başvurunun incelenmesi
- Ön inceleme çalışması için Yönetim Danışmanlığı firmasının atanması

2 TURQUALITY® OTOMASYON SİSTEMİ

- Turquality® Destekleri kapsamında destek süreçleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.
- Firma yetkilileri otomasyon sistemine gerekli evraklar ibraz edilerek kayıt gerçekleştirilir.

3 ÖN İNCELEME

- Ön inceleme ziyaretinin gerçekleştirilmesi
- İnceleme raporunun Bakanlığımıza iletilmesi

4 STRATEJİK İŞ PLANI

- Marka Stratejisi
- Sektör Pazar Yapısı Analizi
- Hedef Pazarların Belirlenmesi
- Satış ve Pazarlama Alanlarının Tespiti
- Finansal Plan
- Gelişim Yol Haritası

5 DESTEK ÖDEMESİ

- Hizmet İhracatçıları Birliği (HİB) tarafından destek ödeme başvuru dosyasının incelenmesi ve uygun görülen ödemelerin yapılması

T.C. TİCARET BAKANLIĞI



06 YURT DIŞI LOJİSTİK AĞLARI DESTEK PROGRAMI

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

YURT DIŞI LOJİSTİK AĞLARI DESTEK PROGRAMI

Kapsam

- Yurt dışı lojistik dağıtım ağlarının kurulması ve/veya işletilmesine yönelik olarak Türkiye'de yerleşik işbirliği kuruluşları

İşbirliği kuruluşu Nedir?

- Kamu Kurum ve Kuruluşları
- Sektörel çatı kuruluşları
- Yurt dışı lojistik dağıtım ağının faaliyet gösterdiği veya göstereceği ülkede gümrükleme dâhil depoculuk ve taşımacılık hizmetlerinin tamamının yanı sıra dağıtım, katma değerli lojistik hizmetleri ve tedarik zinciri yönetimi hizmetlerinden en az birini yerine getiren ve ilgili ülkede en az 5.000 metrekare depo alanı veya ilgili ülke plakalı en az 50 ticari araca sahip Türkiye'de yerleşik lojistik şirketleri ya da
- Bunlar tarafından kurulan ve en az %51 oranında hissesine sahip olunan Türk sermayeli şirketleri

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

YURT DIŞI LOJİSTİK AĞLARI DESTEK PROGRAMI
DESTEK UNSURLARI

İlk kurulum
- %70
- 120 milyon 234 bin TL

YLDA'nın işletilmesine ilişkin kira/ruhsat/komisyon/hukuki danışmanlık giderleri desteği
- İlk iki yıl %70, diğer yıllar %50
- 48 milyon 93 bin TL

Reklam, Tanıtım ve Pazarlama (Yurt iç/dışı)
- %50
- Yurt dışı 6 milyon 11 bin TL
- Yurt içi 2 milyon 404 bin TL

İstihdam
- İlk iki yıl %70, diğer yıllar %50
- 9 milyon 618 bin TL (max. 10 kişi)

Navlun Borsası
- %60
- 7 milyon 214 bin TL

T.C. TİCARET BAKANLIĞI



07 TEKNİK MÜŞAVİRLİK DESTEK PROGRAMI

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

YURT DIŞI TEKNİK MÜŞAVİRLİK DESTEK PROGRAMI
DESTEK UNSURLARI

DESTEK ORANI %50			
Proje Desteği	Yurt Dışı Ofis	Reklam, Tanıtım ve Pazarlama	Pazar Araştırması
Yurt Dışı Fuar Katılım	Seminer ve Konferans Katılım	Heyet Programı	Yurt Dışı Eğitim
Yazılım	Mesleki Sorumluluk Sigortası	Uluslararası Mesleki Yarışmalara Katılım	Yurt Dışı Kamu Görevlileri Eğitim

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

08 HUSUSİ DAMGALI PASAPORT



T.C. TİCARET BAKANLIĞI

HUSUSİ DAMGALI PASAPORT

Pasaport Verilebilecek Kişiler

- Firma sahibi, ortakları veya çalışanları
- Firma sahibi/ortaklarının tüzel kişi olmaları durumunda bunların sahibi/ortakları veya çalışanları.

Hizmet İhracatı Beyanı

- Yurt dışında yerleşik kişi ve kuruluşlara yönelik olarak yurt içi ve/veya yurt dışında gerçekleştirilen, yurt içi ve/veya yurt dışında faydalanılan hizmet sunumlarına ilişkin olması

Son 3 takvim yılı itibariyle (2020, 2021, 2022), yıllık ortalama ihracatı	Yeşil Pasaport Hakkı
500 bin - 10 milyon ABD Doları	1
10 milyon - 25 milyon ABD Doları	2
25 - 50 milyon ABD Doları	3
50 - 100 milyon ABD Doları	4
100 milyon ABD Doları üzeri	5

T.C. TİCARET BAKANLIĞI



09 Mevzuata Erişim

Mevzuata Erişim

1. • Hizmet İhracatçıları Birliğine Üyelik
   • https://hib.org.tr/tr/
2. • Mevzuata Erişim
   • https://ticaret.gov.tr/

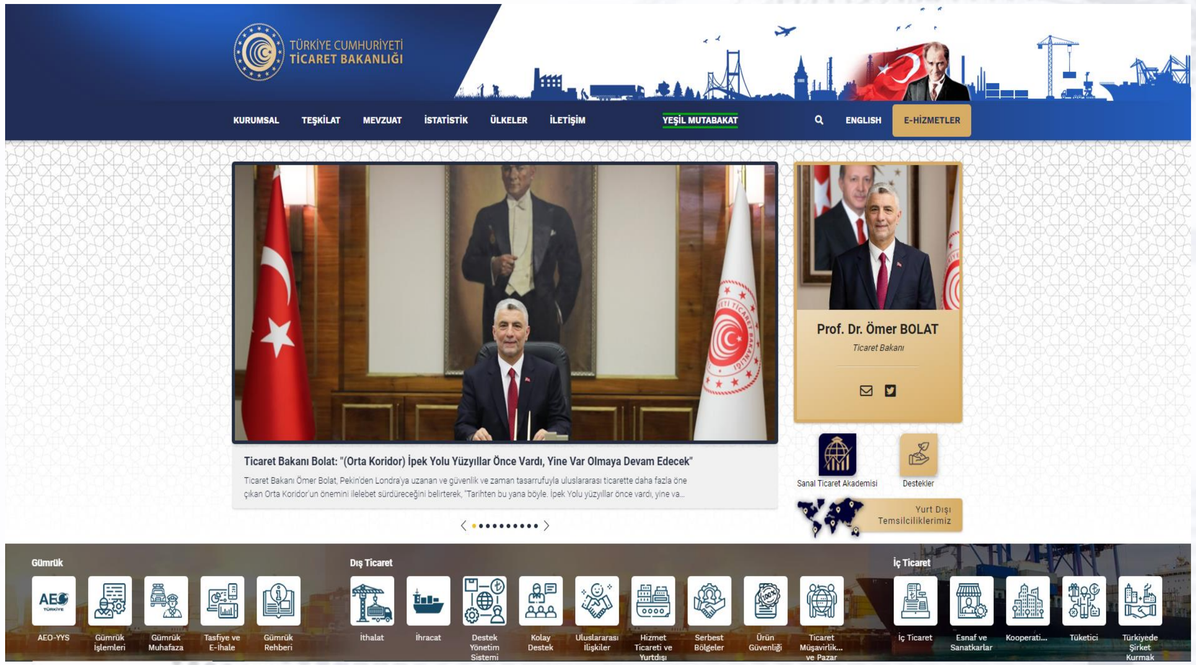

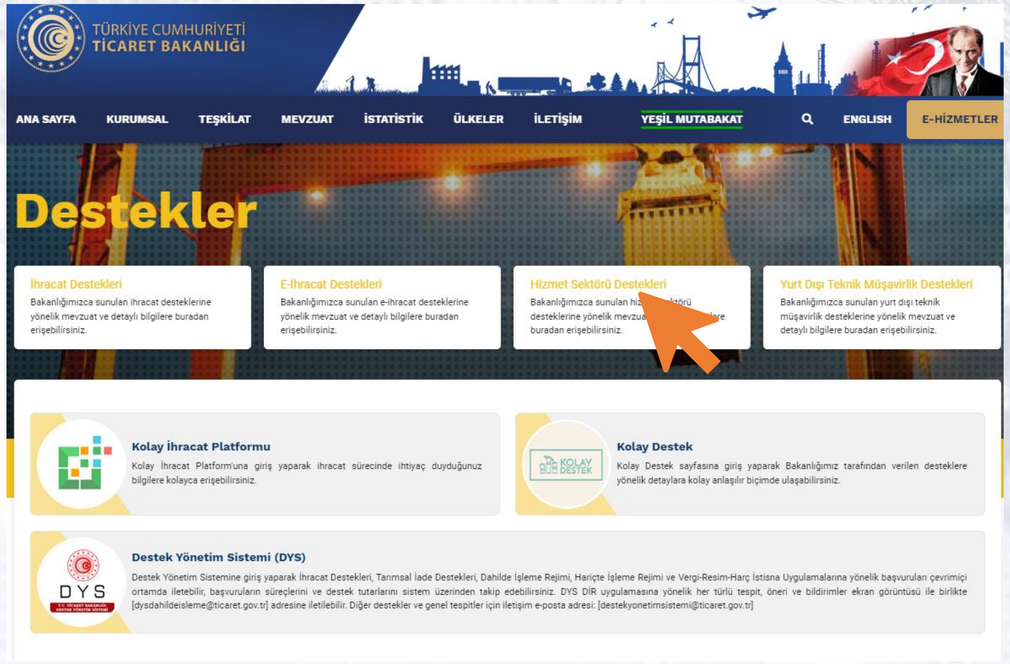

ULUSLARASI HİZMET TİCARETİ VE HİZMET İHRACATINA SUNULAN DESTEK PROGRAMLARI

TEŞEKKÜRLER

Ahmet GÜNEŞ
Ticaret Uzmanı
gunesa@ticaret.gov.tr